

N A D O L

9.7.1929 4m

Komünistlerin muhakemesi

— Birinci sayfadan mabad —
efendileri tavsiye etmiş ve İzmirde bir şube açılmasından hararetle bahsetmiş olduğundan hini avdetinde Hilmi ve Kadri efendilerle birleşerek içtima akdeylemişlerse de kendilerine bir mesai tarzı tesbit edilmeden ayrılmışlardır. Bunun için Ragıp ve Kadri efendilerin men'i muhakemelerine karar verilmiştir.

Maznunlardan Şükrü efendi Ahmet Kaya efendi tarafından doktor Hikmet beyle temas için İstanbula gönderilmiştir. Bununla Bulgarcadan terceme edilen bir mecmua ile diğer bir beyanname de gönderilmiş Şükrü bunları Doktora teslim etmiştir. Ve mumaileyh delâletiyle Niko efendi ile tanışmıştır. Niko efendi kendi adresi yazılı matbu bir kart vermiş ve bu kartın zâhrında birde şifre vardır. Aynı zamanda İstanbul grevine ait birde mecmua vermiştir. Bu grev mecmuaları İzmir polisince Şükrü ve Ahmet Kaya efendilerin evlerinin taharrisinde bulunarak alınmıştır.

İzmir gençlik hareketleriyle İstanbul arasında revabit tesis ve bu revabitin İstanbuldan arasına gelecek anasır ile takviyesi ve coreyan eden işlerden malûmat verilmesi de teklif olunmuştur, Doktor Hikmet bey bu teklifi muvafık görmüş ve İzmir teşkilâtına memur bir şahsın sık sık İstanbul ile temas etmelerini ileri sürmüştür. Doktor Hikmet bey Şükrü'nün Rusyaya gitmesini de teklif etmiş isede Şükrü gitmediğinden Ahmet Kaya bu işi bizzat kenisi yapmaya karar vermiştir. Vaziyet bu sabada iken (Türkiye işçileri birleşiniz) serlevhasıyla beyannamesini Ahmet Kaya teksir etmiş ve hini teksirde Şükrü ile Hilmi efendiler de hazır bulunmuşlardır. Bu beyannameleri Ahmet Kaya gazete idarehanelerine de atmıştır.

Müddeiumumî bey bundan sonra her maznunun cürümdeki vaziyetini ayrı ayrı tesbit ve hülâsa etmiş, cürümleri hangi zihniyet tesiri ile olduklarını anlatmış ve nihayet iddianamesine şu sözlerle nihayet vermiştir:

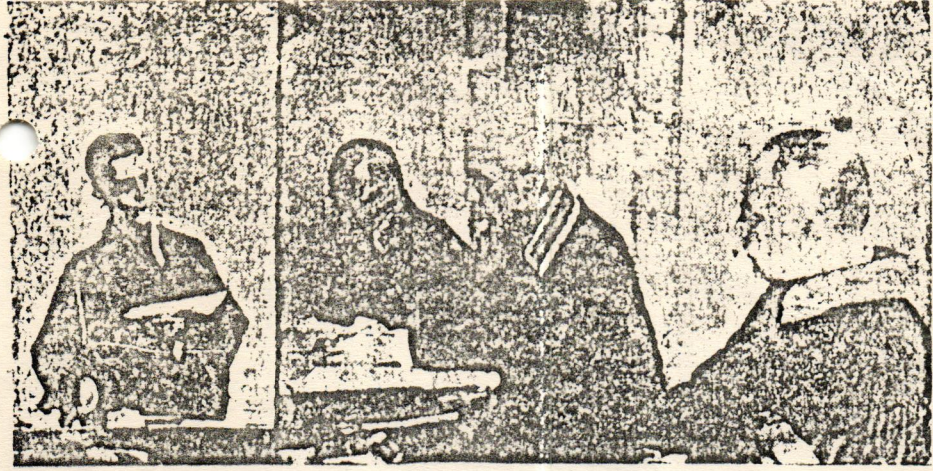
Beyannamedeki yazılarla halkın hissiyatını körüklemek

Müddeiumumî mücerimiyet istiyor

Komünistlerin dünkü muhakemesinde Müddeiumumî iddianamesini serdetmiş ve maznunların müdafaaları dinlenilmek üzere mahkeme yarınki çarşamba gününe tehir edilmiştir

Dünkü Pazartesi günü saat üçte komünistlerin muhakemesi şehrimiz Ağırceza mah-

kırmızı çiçek takmamıştı. Hey'eti hakimenin vürudunu müteakip tarafı riyasetten:

Hey'eti Hakime ve Müddeiumumî

kemesinde icra edilmiştir. Samiin meyanında kadınlar ekseriyeti teşkil ediyordu. Maznunlardan her birisi bu sefer

Firariler hakkında muayyen olan mühil bitmiş olduğundan Mehmet ve Niko haklarında gıyabî hüküm verilmek üzere mahkemeye iptidar edildiği beyan olundu.

Kararı sabık okundu. Badohu Doktor Hikmet Beyin el yazısı hakkında ikinci defa olarak ehli vukuf raporu okundu. Raporda (Yazılar arasındaki 2,3 harf müstesna olmak üzere yazıların bir kalemle çıktığına ve binaaleyh matlub yazının Doktor Hikmet beyin el yazısı olduğuna kanaat hasıl olduğu) zikrolunuyordu. Bundan sonra Müddeiumumî bey bervechi ati hülâsa ettiğimiz iddianamesini okumaya başladı:

Reis beyefendi!

Yüksek mahkemeniz, komünist namı altında, halkı hükümeti hazıra aleyhine kıyama ve İcra Vekilleri hey'etini iskata teşvik etmek için ittifak etmiş olmakla maznun eşahasın muhakemesini yaptı. Bugün, bu maznunların vaziyeti cürmiyeleri hakkında iddia makamının noktai nazarını arzedeceğim. Mutaleatımda takip edeceğim plân şu olacaktır:

Bu teşkilâtın faaliyeti ve tarihcesi hakkında burada ra-

rın ayrı, ayrı bu teşkilâtta nasıl bir rol oynadıklarını ve bütün bunların esbabı subutiyesini arzedeceğim. Mutaleatımın bu ilk kısmı ikmal edilince, cürmün vaziyeti hakkında maruzatta bulunacağım. Yani iddianamem üç esas takip edecektir.

Vakayinin inkişafı, Deliller, Cürmün vaziyeti,

Davanın iptidasında söylediğim gibi bu davanın mevcudu Kanber oğlu Alinin keçi hırsızlığından başlar. Hini derdestinde Alinin üzerinde çıkan beyannameler Ahmet Kayanın Enver vasıtasile kendisine ve arkadaşı Mustafaya verdiğini söylemiş ve Ahmet Kayanın evinden bu beyannamelerden bir kısmı zuhur etmekle beraber kimlere tevzi edildiğini

Ahmet Kaya da itiraf etmiştir.

Ahmet Kaya bu teşkilâtın sayanı dikkat şahsiyetlerinden biridir.

Kendisi İzmirde Enverle tanışmış ve Enveri maksadına alet ittihaz etmiştir. Ahmet Kaya Bulgaristanın Rahuva kasabasındandır. Evvelâ İzmir erkek muallim mektebi talebesinden Arif, Dünder, Kemal efendilerle temasa geçmiş ise de bunları igfale muvaffak olamamıştır. İlk ifadelerinde beyannameleri Kerimden alarak hücre mensuplarına dağıttığını söylemişse de bilâhara kendi tarafından yapıldığını itiraf etmiştir.

Ragıp efendi makine tamircisidir. İstanbul Ağırceza Mahkemesinde mahkûm olan ko-

munistlerdendir. Geçen sene kurban bayramında maznun - laraan Şükrii ile İstanbula gi- derek Doktor Hikmet Boyle temas etmiştir. Bu temasta Dr.

Hikmet marangoz Hilmi ve Kadri
Arkası 3. sayıfede

memleketto hukûmetin İcraa- tını karanlık göstermek iste- melerinden maada bir fikre müstenit olmadığını arzyle- dim. Gayesi hukûmete karşı kin ve nefret hislerini uyan- dırarak hukûmeti müdafaa edemiyecek bir hale getirmek ve en nihayet her türlü gayri meşru matalibatını hukûmete kabul ettirmek olacaktır. Hey'eti vekileyi iskat için teşvikatta bulunmak maksadıyle maznunlar gizlice itti- fak etmişler her biri teşkilâta hususi bir vazife almışlardır.

Maznunlardan ; Nuri oğlu Nafiz, Avram oğlu Nesim, Ahmet oğlu İskeçeli Hasan, Osman oğlu Şerif, Kafkasyalı İbrahim, Aziz oğlu Mustafa, Ahmet Tefvik oğlu Sıtkı efendilerin oynadıkları rol ve ken- dilerinin seviyeti fikriye ve içtimaiyeleri bunların yukar- danberi arz ve tafsil ettiğim anasını cürmiyeyi tekevvün ettirecek mahiyette bir rol degildir. Binaenaleyh kendi- lerinin beraatini ve diğerleri- nin mücrimiyetlerine karar itasını talebederim.

İddianamenin hitamında tarafı riyasetten maznunların müdaffaalarını yapmaları için mahkemenin çarşamba günü saat on üçte edildigini be- yan edilerek mahkemeye hi- tam verilmiştir.